

Meeqqat atuarianni alloriarfinni tamani atuartut akornanni kinguaassiutitigut piumassuseqarnerup qanoq issusianut, kinguaassiutitigut nappaatinut, kissaatiginngisamik naartulertarnernut, killiliisarnissaannut kiisalu timikkut digitalitigullu innimiilliutitut ilisimasanut tunngatillugu Naalakkersuisut misissuinissamik suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermi angusat 1. januaari 2022 nallertinnagu saqqummiunneqassapput.

(Inatsisartuni ilaasortaq, Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Qarasaasiami inuinaat naapittarfiini qanoq pissusilersornissamut immitsinnullu oqaloqatigiittarnitsinnut sammisalimmik paasititsiniaanermik suliaqarnissamut, aallartitsinissamullu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortaq, Nivi Olsen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutigineqartunut qujapput.

Paasissutissat suliniutitut aallartinneqartunut pingaarnersiorneqartunullu tunngaviussasut Naalakkersuisut isumaqataapput. Meeqqat inuusuttuaqqallu tamarmik meeraanerminni peqqissumik ajunngitsumillu inuuneqarnissaat qulakkeerneqarluartariaqarpoq, tassunga ilanngullugit tarnikkut kinguaassiutitigullu peqqissuunissaannut aamma imminnut allanullu qanoq paarisarnissanik ilisimasaqalernissaannut.

Tamannarpiaq Inuuneritta III-mi qitiutinneqarpoq, taanna 2020-2030-mi meeqqat pitsaasumik inuuneqarnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Naalakkersuisut tunaartaqarlutik iliuusissatut pilersaarutaatigaat. Tamatumani meeqqat tamarmik inuunerminni pitsaasumik peqqissumillu aallartitsinissaasa qulakkeerneqarnissaat aamma meeraanerminni pitsaasumik peqqinnartumillu inuuneqarnissaat anguniagaapput.

Suliniutinik meeqqat peqqissusiannik pitsaasumillu inuuneqarnissaannik siuarsaasunik pingaarnersuinerit paasissutissanik ilisimasanillu tunngaveqassapput.

Najukkani paasissutissat ilaatigut Meeqqanik atuartunik misissuinerneersut aamma Meeqqanut tunngatillugu Paasissutissaavimmeersut meeqqat inuusuttuaqqallu peqqissumik pitsaasumillu inuunerannik qulaajaaqataassapput, tassunga ilanngullugit kinguaassiutitigut tarnikkullu peqqissutsit. Paasissutissat tamakku ilisimasanik patajaatsumik tunngaveqarnissamut

qulakkeerinnittuussapput, tassa najukkani suliniutinik meeqqat peqqissusiannik pitsaasumillu inuuneqarnissaannik anguniakkanik siuarsaanernut tunngavissiiisunut tunuliaqutaasutut.

Tamatuma saniatigut najukkani naleqartitat, nukittuffiit aamma suliniutit aallartinneqartut najukkani kissaatigineqartunut periarfissanullu naleqqussarneqarnissaannut tunngaviusussat qulaajaaffigineqassapput. Taamaattumik suliniutinut aallartinneqarsimasunut ineriartortitsinermi innuttaasunik peqataatitsinissat aalajangiisuupput, tamatumani najukkani inuiaqatigiinni suliniutit attuumassuteqartutut isumalittullu misigineqarnissaat qulakkeerniarlugit.

Suliniutit Inuuneritta III-mi aallartinneqartut piviusunik aamma/imaluunniit suliniutit ilorraap tungaanut allannguititsinissaannik ilimanaateqarluartunik tunngaveqassapput. Suliniutit meeqqanut kinguaassiutimikkut peqqissuunissaannut siursaataasunut aamma atuupput.

Tamanna ilutigalugu suliniutit Inuuneritta III-mi aallartinneqartut sunniutaat uuttortarneqassapput. Taamaalilluni suliniutit siunertat malillugit atorsinnaanersut nalilersorneqarsinnaallutik.

Inuuneritta III-mi suliniutit aallartinneqarsimasut aamma kinguaassiutitigut peqqissuunissat pillugit suliniutaajumaartussat arlallit kinguaassiutitigut nappaatinik tuniluuttunik, kissaataanngitsumik naartulersoortarnernut, kissaataanngitsumik kinguaassiutitigut misigisanik aamma siusissukkut kinguaassiutitigut misileeqqaartarnernik ikilisaaqataassapput. Paarisa suliniutit peqqissutsimik siursaataasut pitsaaliuiffiusullu atuuttussanngortinniarlugit aallartippoq, tamakku piviusunik, kulturimut tunngasunik aamma assigiinngitsunik suliaqartuni tunngavissiiisuullutillu tunngaveqarput. Tamakkununnga tunngatillugu angajoqqaat peqataatinneqarnerat qitiutinneqarpoq aamma siunissami ungasinnerusumi atuartunut tamanut kinguaassiutit pillugit atuartitsisarnissat neqeroortigineqartarnissaat takorluugaavoq.

Naalakkersuisut siunnersuuteqartup suliassa qarfinnut apeqqutinullu meeqqanik atuartunik misissuunissanut atuuttussanngortinneqarumaartunut isummersuutaanut pitsaasunut qujapput.

Inuit attaveqaataanni pissuserissaarnissat pillugit qaammarsaanernik aallartitsisoqarnissaannik siunnersuummut tunngatillugu Facebookimi inuillu attaveqaataanni allani oqaatsit atorineqartartut kikkut tamat pitsaasunik oqaaseqartarnissaannut naleqqutinngitsuusinnaasut Naalakkersuisut isumaqataaffigaat. Oqallissaarisut oqaaseqartarnermikkut ilaannikkut toqqaannartumik siorasaarisarput kannguttaatsuliortarlutilluunniit. Inuiaqatigiinni kiffaanngissuseqartuni kikkullu tamat oqartussaaffigisaanni siorasaarluni kannguttaatsuliortarluniluunniit pissusilersornerit kissaatigineqanngillat, naak oqaaseqartuni annersitsinissaq aamma eqqarsaataaneq ajoraluartoq.

Eqqarsarluanninneq meeqqanik inersimasunilluunniit inuit attaveqaataanni siorasaarinnermut, kannguttaatsuliornermut nikanarsaanernulluunniit utoqqatsissutaassanngillat. Inuit siorasaarneqartut, kanngutsattuliorfigineqartut nikanarsarneqartulluunniit tarnimikkut inuttullu ataavartunik ajoquteqalersarput ajoquteqalersinnaallutilluunniit. Ajournerpaamik inuit attaveqaataanni oqaaseqartarnerit iliuitsillu Pinerluttulerinnermut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit pineqaatissiissutaasinnaapput.

Oqallinnerni pitsaanerumik imminnut oqaluuttarnissamik angusinissamut qaammarsaaneq periarfissaasinnaavoq. Pissusilersortarnerilli allanngortinniarlugit inuit attaveqaataanni qaammarsaanerinnaq naammanngitsoq Naalakkersuisut isumaqarput. Digitaliusumik pissuserissaarneq pineqarpoq, tamatumani pisortat oqartussaasut arlallit assigiinngitsut

akisussaaffeqarput. Inuit attaveqaataanni inuit akuerineqarsinnaasumik pissusilersortunngortinniarneqarnissaat sivisuumik suliniutaassallunilu suliassaavoq.

Inatsisartut 2019-imi upernaakkut ataatsimiinneranni oqaluuserisassani immikkoortoq 43-mi meeqqanut inuusuttuaqqanullu ilinniarfippassuarni uumisaarisarnerit pillugit nuna tamakkerlugu tunaartaqarluni iliuusissanik pilersaarusiortoqassasoq aalajangerneqarpoq, tassa imaappoq meeqquerivinni, atuarfinni inuusuttullu ilinniarfiini. Naalackersuisut suliaq digitaliusumik uumisaarisarnernik aamma meeqqat inuusuttuaqqallu akornanni internetikkut sakkortusaartarnernik immikkut ittumik eqqumaffigineqartoq aallarereerpaat. Siunnersuut suliassamut matumunnga ilanngutissallugu pissusissamisuuksaaq.

Matumani suliama oqaaserineqartut pillugit Naalackersuisut matumuuna tullinnguuttunik allannguutissatut siunnersuuteqarput:

“UPA 2022-mut meeqqanut inuusuttuaqqanullu naleqqussakkanik kinguaassiutitigut peqqissuuneq pillugu suliniutaagallartut pillugit nalunaarusiamik saqqummiussaqaarnissaannik aamma HBSC-mik misissuinerup kinguaassiutitigut peqqissuunermut tunngatilerlugu annertusineqarnissaanik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”

Kiisalu

“Inuit attaveqaataanni qanoq pissusilersortarnissaq oqaluuttarnissarlu pillugit Naalackersuisut nuna tamakkerlugu suli atualinngitsuni, meeqqat atuarfiini inuusuttullu ilinniarfiini uumisaarisarnernik pitsaaliuilluni Naalackersuisut suliaqaarnissaannik peqquneqaataareersuni paasissutissanik ilanngussinissannik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tunaartaqarluni iliuusissanik pilersaarutit piffissalersuutitaqarlutillu atuuttussanngortitsinissamut siunnersuutitaqassapput.”